

Het vrouwenhart klopt toch anders

Israëliische arts Marek Glezerman pleit voor 'gendergeneeskunde'

MARISKA VAN SPRUNDEL

Een vrouw heeft eierstokken, een baarmoeder en een vagina. Een man heeft een penis, prostaat en teelballen. Logisch dus, dat artsen bij seksuele problemen of onvruchtbaarheid bij het ene geslacht een andere diagnose en behandeling uit de kast trekken dan bij het andere.

De fysiologische verschillen tussen de seksen reiken verder dan de geslachtsorganen, laat de Israëliische arts Marek Glezerman (1945) zien in zijn boek 'Ook op vrouwen getest. Naar een genderrevolutie in de geneeskunde'. Mannen en vrouwen verschillen in de snelheid waarmee ze medicijnen afbreken, gevoeligheid voor pijn, reactie op temperatuurveranderingen en de openbaring van hartaandoeningen. In de praktijk zie je dat niet terug: medici behandelen mannen en vrouwen meestal op dezelfde manier. Waarom? De ziektebeelden die artsen tijdens hun opleiding leren zijn gebaseerd op onderzoek waarin het mannenlichaam de norm is. Het besef begint nu te komen dat de daaruit voortgekomen medicijnen en behandelingen niet altijd zijn toe te passen op vrouwen. ACE-remmers of bètablokkers hebben op hen vaak een andere uitwerking. De pillen zijn minder doeltreffend of hebben meer bijwerkingen.

Glezerman wil die boodschap tot iedereen laten doordringen. In 'Ook op vrouwen getest' houdt hij een pleidooi om vrouwen niet langer langs de mannelijke meetlat te leggen. Zijn schrijfstijl is niet geheel vrij van jargon, maar hij doet zijn best de medische materie begrijpelijk te houden.

Glezerman is verbonden aan de universiteit van Tel Aviv en voorzitter van de *International Society for Gender Medicine*. Hij werkte als gynaecoloog en verloskundige, al gaat maar een klein deel van dit boek over zijn specialisme. Voor kennis over andere medische gebieden dook hij in de literatuur; niet altijd met evenveel succes. Hij gaat de mist in bij het aloude denkbild van mannen als jagers en vrouwen als verzamelaars. Die vermeende rolverdeling van onze voor-

ouders, waarvoor geen enkel direct bewijs is, houdt hij verantwoordelijk voor vrijwel alle fysiologische sekseverschillen. De betere taalvaardigheid van vrouwen zou eraan te danken zijn dat zij vroeger met elkaar kletsten tijdens het besjes plukken. Mannen zouden door te praten de prooi weggagen. Pure speculatie. Zo vliegt de arts ook uit de bocht met de suggestie dat mannen een hogere pijngrens hebben omdat ze als jager niet om elk schrammetje konden gaan miepen.

Hoé die biologische verschillen tussen de seksen zijn ontstaan is uiteindelijk onbelangrijk, concludeert Glezerman. Het gaat erom dat artsen ze erkennen. In het boek passeren verschillende orgaansystemen de revue, vergezeld door ziektes waarvan de symptomen bij man en vrouw vaak anders zijn. Deze rode draad levert meteen het boeiendste inzicht van het boek: organen van mannen en vrouwen zien er weliswaar hetzelfde uit, maar kunnen anders functioneren.

Nergens zie je dat zo goed terug als bij hartziekten. Een hartinfarct als gevolg van slagaderverkalking is het klassieke scenario voor mannen. Bij vrouwen zit de oorzaak vaak in een scheur in de kransvaten. Een foute diagnose bij een hartaanval komt twee keer zo vaak voor bij vrouwen, haalt Glezerman een studie aan van 35 jaar terug. Er is vooruitgang, maar niet genoeg. Nog steeds is slechts 30 procent van de deelnemers aan studies rond hart- en vaatziekten vrouw. Die voorbeelden sterken zijn betoog.

Wordt 'gendergeneeskunde' een apart medisch specialisme, net als kinder- of ouderengeneeskunde? Waarschijnlijk niet. Glezerman ziet het als een overkoepelend specialisme, dat binnen elk medisch vakgebied deel uitmaakt van opleiding, onderzoek en medische dienstverlening. Met dit boek, een van de eerste over dit onderwerp en ongetwijfeld niet het laatste, trapt hij die operatie vast af.

OORDEEL
Sterk betoog voor medische 'genderrevolutie', niet geheel vrij van jargon

Marek Glezerman
Ook getest op vrouwen. Naar een genderrevolutie in de geneeskunde

Vert. Hans van Riemsdijk
AUP; 320 blz. € 22,99